

**Svar på fråga 2024/25:437 av Lawen Redar (S)
Källkritik av bildgenererat innehåll**

Lawen Redar har frågat mig vad jag avser att göra för att öka de källkritiska kunskaperna bland barn och unga avseende bildgenererat innehåll.

Skolan har ett viktigt demokratiskt uppdrag. Att ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt är en grundförutsättning för att vara en del av ett demokratiskt samtal, att förstå sin omvärld och sin roll i den. Det är av yttersta vikt att alla elever ges förutsättningar att utveckla dessa färdigheter.

För att elever ska utveckla sin förmåga att kritiskt värdera information behöver det dock säkerställas att elever tidigt får grundläggande färdigheter i att läsa och skriva. Regeringen genomför därför omfattande satsningar för att ta tillbaka skolan till grunderna. Regeringen har till exempel tillsatt Läroplansutredningen i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling (dir. 2023:173).

Utredningen ska bland annat lämna förslag på hur området läsning och läsförståelse kan förstärkas.

Det finns tydligt stöd i vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet som visar att grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt att färdigheter som att läsa, skriva och räkna bäst lärs in i skärmfria miljöer. Det är därför viktigt att elever får arbeta med papper och penna och har tillgång till läroböcker och andra analoga lär-verktyg. God läsförmåga kan fungera som ett verktyg för elever att navigera i världen och skaffa sig nödvändig kunskap och information. För att uppmuntra detta har regeringen föreslagit att elever från den 1 juli 2025 ska ha rätt till bemannade skolbibliotek. Skolbiblioteken har inte minst en viktig roll i att höja elevernas kunskap om medie- och informationskunnighet för att stärka elevernas förmåga att söka, analysera och kritiskt värdera information.

Läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet anger vidare att eleverna ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Det finns kopplingar till källmedvetenhet i de flesta ämnena, främst i samhällskunskap och svenska. Kursplanen i bild innehåller tydliga skrivningar om att undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur bildbudskap utformas i olika medier. Undervisningen ska

också ge eleverna möjligheter att diskutera och kritiskt granska olika bildbudskap och bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om bilder i olika kulturer, både i nutid och historiskt.

Läroplanerna anger även att skolans uppdrag är att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Mediemyndigheten har slutligen i uppgift att verka för bl.a. medie- och informationskunnighet (MIK) och att samordna det nationella arbetet med MIK. Myndigheten driver en kunskapsbank om MIK med informationsmaterial om bl.a. bilders betydelse och om upphovsrätt. Det är ett område i utveckling, eftersom teknik och medieanvändning ständigt förändras. Mediemyndigheten fick därför också den 14 mars i år ett uppdrag att genomföra en nationell satsning på MIK i befolkningen, för att stärka individer som medvetna medieanvändare och även höja befolkningens kunskap om AI.

Stockholm den 20 november 2024

Lotta Edholm